

• •

עין משפט
גד מצוה

בר א מ"י מ"י מ"י
ממתי משכב ומנוח
הלכה א ופ"ג מהל' תשובה
הלכה יד:
בה ב מ"י פ"ט מהל'
עבודה זרה ופ"ג מהל'
א סמג לחזון מה עושים
י"ד ס' קצ"ח סעיף ד:
כו ב מ"י פ"ד מהל' שבת
הלכה ד:
כו ד מ"י פ"ו מהל'
תפלה הלכה ג סמג
עשין יט עושים א"ח ס'
קצ"ח סעיף א:
מ"ה (מ"ה) פ"א שם ה"ה

לעזי רש"י

אויף ארייך (אנייד), שבת
(צמח רחמי).
אנייד (שבת) (באטליקת).
דוילדיש (טויליש).
העולם, היום.

רבינו חננאל

[illegible]

(ח) לכאורה נראה דליל הן בלא חידוש.

לפני אידיהן פרק ראשון עבודה זרה

סוֹס זכר וקן בפלחיה. פ' ר' אלחנן דלחי נקט זכר במלתא בדאמרין בירושלמי בני בן תימרא ממזר בסוס ולא אמרו בלא בסוס וזכר שסורג את אדונו במלתא וקן נמי נקט דשמה מות במלתא הירוב בעלי עמו ועילי קמי וריא מניח"ה ה"ה ופסח דוקן נקט לרבותא דאע"פ ועשה וסוה מלחא קמן (דף טו.) מפני ושאת דלאמר לקמן (דף טו.) מפני שמקוון מטמיו כריחים אפילו כי מותר זכר במלתא נמי נקט לרבותא ואע"פ שיש לאסור דלאמר נקט (דף טו.) מפני כ' דברים אתא קמן תורה כלי זין ואחת משום שנתן בהמה כסף ואפי' הכי מותר: **אין** שיחה אלא תפלה בדברים ויצא יצחק לשוח בבשרה. ממה

ויפסק חפלה השחר (ברכות דף טו:)
 ואמרין יתכן קצת חפלה מנהג
 יבחישי ואל יתכן לשום פסלה ואין
 דמיון חלה חפלה דכתיב (שם) אשפרין
 מפני שמי וי"ל דמרייהו אשפרין
 ומרייהו מלמדים זו חלה זו דלי
 וקרא דיתכן הוא חמינא שלא צדקה
 דבר עס שום אדם שלא לחפלה
 ולמחמד לומר אשפרין מפני שמי
 ולמחל לשון חפלה הוא ולי מחאשפין
 מפני שמי הוא חמינא לשון חפלה
 וזו אכן אינו חפלה קצות מ"ל קרא
 יתכן דכתיב היה לפנות ערב ולפנות
 שנמשע שכן דרשו בכל דבר
 והיני חפלה מנהגם:

אית להו דנחום המדי: גופא נחום המדי אומר אינו
לפני אדיריהן אמרו לו נשתקע הדבר ולא נאמר
יקיימי כוותיה ^אמאן חכמים נחום המדי הוא תניא א
מכירין להן סוס זכר ^ב וקון במלחמה אמרו לו נשת
קעבא ^אבא בן בתירא דקאי כוותיה ^אדנתן ^בבן בתירא
לא מפליג בין זכרים לנקבות איהו מרדא מפליג בין
זכרים לבין נקבות נשתקע הדבר ולא נאמר תניא נה
מתערש זרע וירק וזירין אמרו לו נשתקע הדבר ול
קאי כוותיה דנתן ^אר' אליעזר אומר השבת מתע
התם בדגוניתא אמר ליה רב אחא בר מניומי לאבי ג
עב מילתא דאמר אמרי ליה נשתקע הדבר ולא
נאמר ^אבדין כוותיה דנחום נחום המדי אומר ישואל
תפלה אמר ^אבר מינה דההיא ^בדתליא באשלי רב
אמר שואל אדם צרכיו ואחר כך יתפלל שנאמר ^א
לפני ה' ישפוך שיחו וגו' אין שיחה אלא תפלה
ישוח בשדה ר' יהושע אומר יתפלל ואח"כ ישאל
לפניו שיחי צרתי לפניו אגיד ור' נמי הכתיב
אמר אשפוך לפניו שיחי בזמן שצורתי לפניו אגיד
תפלה לעני כי יעטוף שיחי אומר אימתי תפלה
שפוך שיחו מכדי קראי לא כמור דייקי ולא כמור
יכדרדיש ר' שמלאי [דרדיש ר' שמלאי] ^אלעולם יסור
ואח"כ יתפלל מנלן ממושה רבינו דכתיב ^אה' אלהים
את עבדך וגו' וכתבי בתריה אעברה נא וארא

אזרע מדרבנן דאורחיה למיכליה וזע וירק וירין הנכך כולוהו הוה ליה
אגרגל שדמות אינו נאכל רק אלא זרע כדילן חרדל: **מסעי** ממקן
ובלילס עבס וחקיס. יאז אורמס ובלילס עבס כמו וירען. אש
בדקתי לקמן ^(א) וחרי' כי: **וחרי'** וספגל. י"ח: כי ישעור
ממונה עשרה: עשיס' שון כאז וסרסח לז מחור דרה כמו בהסח
שסחר ^(ב) וברססו: **בסון** שטרסי לפסיו אגיד. דהס קודס לכן: אלו
הס' שסן דברוס לשעוסט אבוס גבורוס ודברוס הסס שסן
הס' שסן

נשתקע הדבר ולא אמר לא אפי' ר' אליעזר דהני השבת מתעשר דבר דירק וירוק לא
 גני מתניתא דנחום המדי דהאום בר מהא דתליא כאשלי דרכי. דתניא נחום (המדי)
 מע פסלה ותניא ישאל אדם צרכיו ותפלל שנה תפלה לפני כי יטעון ולאחר
 כי ירשע אומר תתפלל ואחר כך ישאל צרכיו שנה אשפוך לפני שחי. ואחרי צרכי
 ירמי' ב"ר שמואל פליגי דדרש לעולם יסור ארס שבחו וכן הכייה דתניא תתפלל

בפרהסיא אין מקבלין אותן ר"ש ור' יהושע
בן קרחא אומרים "בין כך ובין כך מקבלין
שנאמר ישיבו בנים שוכבים א"ר יצחק
איש כפר עכו א"ר יוחנן הלכתא כאותו
ההוא: **מתני'** רבי ישמעאל אומר שלשה
לפניהם ושלשה לאחריהם אסור וחכ"א לפני
אידיהן אסור לאחר אידיהן מותר:
גמ' אמר רב תחילתא בר אבדימי אמר
שמואל היום א' ל'דברי ר' ישמעאל לעולם
אסור: וחכ"א לפני אידיהן אסור לאחר
אידיהן מותר כ': חכמים היינו ת"ק הן
כלא אידיהן איכא בנייהו תנא קמא סבר
הן כלא אידיהן ורבנן בתראי סברי הן
ואידיהן איבעית אימא "נשא ונתן אומר
בנייהו תנא קמא סבר נשא ונתן מותר
ורבנן בתראי סברי נשא ונתן אסור ואיבעית
אימא דשמואל איכא בנייהו "דאמר
שמואל בגולה אין אסור אלא יום אידם
תנא קמא אית ליה דשמואל רבנן בתראי
לית להו דשמואל איבעית אימא דנחום
המדי אית בנייהו דתנאי "נחום המדי אומר
אינו אסור אלא יום אחד לפני אידיהן תנא
קמא לית ליה דנחום המדי ורבנן בתראי

נחום המדי אומר אינו אסור אלא יום אחד
הדבר ולא נאמר והאיכא רבנן בתראי
נחום המדי אידך תניא הוא תניא אומר
מולחמה אמרו לו נשתקע הדבר ולא נאמר
תנן ^(ט) בין בתירא מתיב בסוס בן בחירא
יהו מרקא מפליג בין זכרים לנקבות כרבנן
ולא נאמר תניא נחום המדי אומר השבת
לו נשתקע הדבר ולא נאמר והאיכא ר"א
אומר השבת מתעשרת וזע וירק וזירין
אם בר מניומי לאביי גברא רבה אתא מאתרי
שקעי הדבר ולא נאמר אמר איכא דא
תניא אומר ^(י) ישאל אדם צרכיו בשומע
^(י) דתליא באשלי רכרכי דתניא ר' אליעזר
בך יתפלל שנאמר תפלה לעני כי יעטוף
ן שיחה אלא תפלה שנאמר יוצא יצחק
תפלל ואח"כ ישאל צרכיו שנאמר יאשפוך
ור"א נמי הכתיב אשפוך לפניי שיחי הכי
שצתי לפניי אנד ור' יהושע נמי הכתיב
אמר אימתי תפלה לעני בזמן שלפני ה'
בכמר דייקי ולא כמר דייקי במאי קמפלגי
ששמלאן ^(י) לעולם יסדר אדם שכחו של מקום
וכתיב ה' אלהים אתה החלות להראות
אעברה נא ואראה את הארץ הטובה
רבי

וְיִרְחַן הַלֵּךְ כִּוְלָהּ הוּא לְהוּ גַּמְר מִיִּרְיָ: כְּדִגְנוּסִיפֵּא. הַגְּדֵל
 מִשְׁעֵן בְּדוֹלָה: מִחֲסִינָן. מִמְּקוֹמֵנוּ מִמְּדִי: כְּשׁוֹמֵע פִּסְלֵה.
 יִתְּם תְּרוּלָה כְּמוּ יִשְׁעֵע אֶשֶׁל (וְכִרְאִישֵׁי מֵא). כְּלוֹמַר אֵל לֹא
 יִפְּסֵל. פִּסְלֵל. יִיחִי: יִי. יִשְׁעוֹ. עֲשִׂיתִּם נִסְסוֹ וְדִמְתָּ לְכֹי יִי
 מִגֵּד מִמְּחֹר אֶרֶץ מִכֵּן כִּהְעֲשִׂיתִם כְּחֵלָל (וְיִחִי ב:). לְשׁוֹ
 מִי. כִּכֵּר קוֹדֵם לְכֵן: אֵל כִּמְר דִּינִי. אֵל דִּחִיבֵּא
 וְדִיּוֹת וְדִקְרוּשָׁתֵּי הָשֵׁם שְׁאִלֵּי חֵן תִּפְסֵלֵה אֶלָּה שְׁכָה אִיחִיבֵּא

השכבת מתעשר זרע וירק וזירין לא
אשלי רברבי, דחניא נחוס (המדוי)

אשפוף לפניו שיחי. ואח"כ צדתי לפניו אניד. ותרווהו סבירא להו דאין
בחו של הקב"ה ואח"כ התפלל מנא לו ממשה דכח"ב ה' אלמס אחה

מסורת הש"ס

(א) לַעֲלֹה (ה. א.) (ב) אֶשֶׁל
(ג) לַנֶּחֱדָר בְּיַחְזָחֵל אֶחָד
עֲשֹׂתָ מִכִּסֵּי לַעֲלֹה אֶחָד
לַיָּד (ד) מִכִּסֵּי אֶשֶׁל וְנִשְׁמַר
(ה) לַקָּחָן (ו. א.) (ז) לַקָּחָן
(ח) אֶשֶׁל וְנִשְׁמַר (י. א.) (יא)
(יב) וְיִשְׁמְרוּ מִן יָד יִשְׂרָאֵל
(יג) לַקָּחָן דִּי מִן כֹּהֵן
כִּנְיֹוֹת כִּי מִשְׁמַח מִן
(יד) מִשְׁמַח מִן יִשְׂרָאֵל
(טו) לַיָּד עֲרִיבָן אֶחָד לִיָּה
(טז) וְנִשְׁמַר (יז) וְיִשְׁמְרוּ
(יח) וְנִשְׁמַח לִיָּה (יט) לַעֲלֹה
(כ) אֶשֶׁל בְּחֻלָּי לִיָּה
(כא) וְנִשְׁמַר וְנִשְׁמַח וְנִשְׁמַח
(כב) וְנִשְׁמַח וְנִשְׁמַח וְנִשְׁמַח
(כג) וְנִשְׁמַח וְנִשְׁמַח וְנִשְׁמַח
(כד) וְנִשְׁמַח וְנִשְׁמַח וְנִשְׁמַח
(כה) וְנִשְׁמַח וְנִשְׁמַח וְנִשְׁמַח
(כו) וְנִשְׁמַח וְנִשְׁמַח וְנִשְׁמַח
(כז) וְנִשְׁמַח וְנִשְׁמַח וְנִשְׁמַח
(כח) וְנִשְׁמַח וְנִשְׁמַח וְנִשְׁמַח
(כט) וְנִשְׁמַח וְנִשְׁמַח וְנִשְׁמַח
(ל) וְנִשְׁמַח וְנִשְׁמַח וְנִשְׁמַח

תורה אור השלם

1. שבו בנים שובבים
אדמה משוחרבים, והגו
אטו לך כי אתה י
אלהיך; ודמיון כ
תפלה לעו כי עמם
ולמי י יספן שחר-
תהלים כג
3. ויצא יצחק לשרש
בשדה פלמוץ ער
עמיו וירא והנה נמלים
באים; בראשית כד כ
4. אשכנז פלמי שחיו
צרי חלמי אנודי
תהלים קמב
א. ארני אלהיך
החיות לברואת את
עבדך את גורלך ואת ידך
הזקק אשר מי אל
בשמי ובראך אשר
עשית
במשיח
במסכתך; אברהם את
ואמרת את הארץ
הטובה אשר בעבר
היורד קדש הטוב הזה
והלכנו;

הגהות הב"ח

(א) נמ' סוס וזר דקן
כ"ל וחות י' נמחק:
(ב) רש"י ד"ה שובבים
וכו' ופרהסיא שובבם לשון
מרד: (ג) ד"ה רבנן
בתראי וכי' אתו דשמעו
למח:

מוסף רשי"י

יוס' א' כר' לעולם
אסור. לעשות עמה משה
ומתן. ב' ימים לפני יוס' א'
ב' ימים לאחריו. הר' כל
השבת כולה (לעמוד ע"ה).
בגולה אין אסור כר'.
אין אלו יסורים להעמיד
עלמנו מלשאל וליתן עמסה.
צדיקהם אלו יושבין
שבתםמן מן ועוד שמוס'
יבאם (לעמוד ע"ה). כן
בחיורא מתיר במוס'.
למכורו לגר, ממנו
למכורו. כחוס' אר' רב

הדס פשוט חותה חץ חיי
עליה חטאת, דלרביבה
שימד ויחי נושא את עמנו,
והא דאסרי לנכור כהנה
נקה לנכרי משום שאלה
ומשום שכרית אסור, וסוס
אי נמי דמושיל ומוגר ללא
איסורא דלוייתא אינא,
שאין זו מלאכה אלל הכסם
ונכרי אזהרה שניתה כהמה
למלאכי כחיא (נשבה דד.
בבלי' קטן יד. ופסחים ג.

לא ריזקי לא כריא ולא
נאראא אט הארץ הטובה

לא דייקי לא כד"א ולא
נאראת את הארץ הטובה